

УДРУЖЕЊЕ СИНДИКАТА ПЕНЗИОНИСАНИХ ВОЈНИХ ЛИЦА СРБИЈЕ

Бул. Зорана Ђинђића 165/74, Београд

МБ: 28176864, ПИБ: 109039155, ЖР: 105-327598

Тел. 064 9342528, 064 2354113,

Е-mail: uspvls.beograd@gmail.com, cite: WWW penzionervojni.rs

број 31/20 од 3.3.2020. године

Саопштење на најаву измене тек усвојене формуле за усклађивање пензија

Хоће ли пензионери кратко памтити

Терорисање пензионера и јавности Србије вестима о повећавању пензија се очекивано наставља. Очекивано, јер су на прагу парламентарни избори у Србији. Иако траје непрекидно, предизборна кампања за парламентарне изборе у 2020. години се наставља брже и јаче. Једнократна помоћ од 5000 динара у децембру и „никад веће“ повећање у јануару од 5,4% је пензионерима требало да замени сиромаштво и све до сада отето. Основне поруке манипулатора су:

- успешно су извршене финансијске реформе захваљујући самодрицању пензионера,
- председник свега у Србији води рачуна о стандарду пензионера и да су пензије никада веће,
- у буџету постоји суфицит и пензионери ће добити највеће повећање из реалних извора,
- да је претходна власт неодговорним повећањем пензија у другој половини 2008. године угрозила финансијску стабилност државе итд.

О захукталој предизборној кампањи сведоче и информације о организовању вишедневних излета пензионера од стране општинских одбора СНС у бањске и друге туристичке центре Србије. У неколико београдских општина удружења пензионера своје излете већ плаћају предајом спискова општинским одборима СНС са личним подацима својих чланова (адреса становања, ЈМБГ и број телефона). У местима где нису преузете организације пензионера СНС формира своје организације које одмах добијају простор за рад и друге ресурсе.

После процене могућих резултата парламентарних избора, у СНС су закључили да су пензионери у претходним годинама озбиљно оштећени. Због тога су, само неколико месеци после усвајања швајцарске формуле за усклађивање пензија, која се примењује уз временску задршку од годину дана, кренули у њену измену, како би смањили могућу изборну штету. Оцењујући да пензије, по тек усвојеној формули, неће компензовати даљње сиромашење пензионера, министар финансија, који је само неколико месеци раније тврдио да је предложена формула „најбољи и најправденији начин“ усклађивања, приликом посете Герентолошком центру у Београду, изјавио је да ће формула бити промењена како би повећање пензија могло бити и веће и то тако да, са садашњих 230 за пет година, порасте на 440 евра. Није објаснио како то у октобру 2019. године, када је усвајана измењена швајцарска формула, није било новца за још веће пензије, а сада после „визије“ председника има. У режимским медијима се, уз цитирање економских експерата, протура неистина да земље ЕУ за пензије издвајају око 10%, не

дајући податке о просечној пензији и не објашњавајући механизме са којима се то тамо постиже.

Медији који објављују овакве најаве прикривају чињенице о:

- подржављењу Фонда ПиО,
- како се захтев ММФ, да потрошња за пензије не буде већа од 11 % БДП, променио у ограничење од 10% , што је разлика од око 600 милиона евра.
- дугогодишњој пљачки бања и друге имовине Фонда,
- ограничавању и потпуној обустави редовног усклађивања пензија са растом цена и БДП у периоду од 2012 до 2019. године,
- игнорисању уставне обавезе државе да пензионерима оштећеним смањењем пензија врати дуг са каматом,
- Да организације пензионера нису дале сагласност на усвојену швајцарску формулу у којој се не користе подаци о расту цена и зарада у другој половини године која претходи усклађивању.
- чињеници да је увећање уз пензију делу пензионера са пензијама до 34 005 динара у износу од 550 до 1350 динара увредљива и јефтина куповина бирача,
- да је „финансијска стабилизација“ постигнута само преко леђа пензионера, док су губици јавних предузећа повећани, а трошкови за плате запослених у јавном сектору изнад 10% иако су по споразуму са ММФ требали да буду испод 7% што износи преко 1,8 млрд евра.

Умањивањем пензија од 2012. године, а затим и потпуном обуставом редовног усклађивања пензија у складу са растом цена и БДП од 2014. године, остварене су највеће уштеде, које се процењују и до 4 милијарде евра у периоду од 2012 до краја 2019. године. Значајну улогу у овој пљачки пензионера имали су медији под контролом актуелне власти који су овај проблем потпуно игнорисали.

Редовно усклађивање пензија је, уствари, враћање пензионерима дела прихода буџета који је увећан повећањем пореза и акциза на повећане цене роба и услуга. Исто тако због повећаних плата долази и до увећања прихода Фонда ПиО од увећаних доприноса ПиО. Због тога новац за усклађивања пензија са растом цена и зарада реално постоји у приходима Фонда ПиО и буџета РС али се трошио за друге намене.

Према статистичким подацима које је користио Фискални савет у својој анализи „У потрази за економски одрживом и друштвено прихватљивом формулом за усклађивање пензија“ од 6. фебруара 2019. године, инфлација је у периоду од 2012. до 2018. године износила 26,8 одсто а раст БДП 12,1 одсто, што значи да су пензије требало да се ускладе за најмање 26,8 одсто само по основу инфлације, а усклађене су само за око 14 одсто, па су пензионери остали ускраћени само по основу раста цена односно инфлације за 12,8 одсто једнократно, док би парцијално (годишње) усклађивање само по основу раста цена укупно било и до 15 одсто кумулативно. У претходно није урачунато усклађивање са растом БДП које је требало да буде најмање 10 одсто. Да је све ово тачно доказују усклађивања плата у јавном сектору од 2012. године у висини од 36 одсто док су пензије у исто време усклађене само за 14 одсто.

Табела 1: Економски показатељи у претходној деценији, у процентима

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Бруто домаћи производ, реални раст					5,7	-2,7	0,7	2,0	-0,7	2,9	-1,6
	1,8	3,3	2,0	4,4							

Инфлација (просек периода)	11,7	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,9
	1,2	3,0	2,0					
Номинални раст (брuto) зарада	17,9	8,8	7,5	11,1	8,9	5,7	1,2	-0,5
	3,8	3,9	6,0					
Номинални раст доприноса	16,3	2,5	1,3	7,6	9,6	6,1	1,1	0,3
	7,6	9,3						4,3

Извор: Званичне статистике и обрачун Фискалног савета за наплату доприноса

Обустављањем редовног усклађивања пензија актуелна власт је исто тако трајно оштетила и око 450.000 нових пензионера којима је почетна пензија одређена на основу вредности општег бода који није адекватно усклађиван са растом цена и БДП.

Смањивањем и неусклађивањем пензија додатно је урушено поверење у пензијски систем Србије. Тако је у периоду наводног спасавања јавних финансија смањењем и неусклађивањем пензија број уплата на минималну основицу повећан са 400 000 на 750 000 о чему је податке у скупштинској расправи о буџету за 2017. годину износио тадашњи министар финансија Вујовић. Запошљавање преко агенција по уговорима о привременим и повременим пословима поред практичног претварања радника у робове знатно је смањило приходе Фонда од доприноса пензијског и инвалидског осигурања. Власт са једне стране кука што мора да дотира сада око 24% буџета Фонда ПиО а са друге стране на сваком кораку својом неспособношћу умањује приходе Фонда или чак ослобађа послодавце обавезе уплате доприноса. Део послодаваца уплаћује доприносе на минималну основицу, а разлику плате дају на руке. И сам председник Србије је неколико пута, говорећи о просечној плати, тврдио да су оне много веће због исплата дела на руке.

Смањивањем дела пензија по Закону о привременом уређивању начина исплате пензија, током четири године, од пензионера је отимано око 210 милиона евра годишње што у периоду од 2014 до 2018. године, што чини суму од око 840 милиона евра без камата. Смањивањем пензија оштећено је око 710 000 пензионера и око 150 000 породица оштећених пензионера који су у међувремену преминули. Укупна „уштеда“ од 2012. године, смањивањем и замрзавањем редовног усклађивања и смањивањем дела пензија износи преко четири милијарде евра.

Наводном реформом јавних финансија актуелна власт је извршила прераспodelу БДП-а тако што је новац од неусклађивања и смањења пензија потрошила на страначко запошљавање, покривање губитака јавних предузећа и финансирање страних инвеститора. Тиме је прикрила своју неспособност да управља државом поштујући имовинска и стечена права својих грађана.

У најави промене тек усвојене формуле за усклађивање пензија која би била примењена тек за годину дана, односно после парламентарних избора нема одговора када ће пензионерима оштећеним вишегодишњим смањењем пензија бити враћен дуг од око милијарду евра. А могло би у периоду од четири године по 250 милиона евра јер фискални простор постоји. Чињеница је да актуелну власт не интересује реформа пензијског система којом би се постојећа имовина и додатни извори прихода ставили у функцију његове финансијске одрживости. Једино што је очигледно јесте да је ово нови покушај преваре бирача- пензионера.

Успешност у најављеној превари сигурно зависи од одговора на дилему колико дуго памте пензионери?

Јован Тамбурић, председик